

PROTOKOLL

EKKA hindamisnõukogu istungi kohta 22. juunil 2011.a Tallinnas, EKKA büroo ruumes ning Tartus, Eesti Maaülikooli ruumes (videokoosolek). Istung algas kell 12.00 ja lõppes kell 13.00. Osa võtsid nõukogu liikmed Olav Aarna, Arno Almann, Rein Ausmees, Mati Heidmets, Tõnis Karki, Madis Lepik, Enn Listra, Kalev Sepp, Tanel Sits, Hardi Tullus, Andres Öpik. Puudusid nõukogu liikmed Mart Kalm ja Tiit Roosmaa. Istungist võtsid osa ka EKKA juhataja Heli Mattisen ja EKKA jurist Lagle Zobel. Istungit juhatas Mati Heidmets. Protokollis nõukogu sekretär Hillar Bauman.

Päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Tallinna Tehnikaülikool; Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus; Magistriõpe – üleminekuhindamise otsuse vastuvõtmine.

1. Nõukogu arutas **Tallinna Tehnikaülikooli õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi magistriõppe** osahinnanguid ning tões järgmist:

- 1) Haridus- ja Teadusministeerium edastas **Tallinna Tehnikaülikooli** (edaspidi Kõrgkool) **õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi magistriõppe** üleminekuhindamiseks vajalikud andmed Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuurile 31. detsembril 2010.

- 2) Kõrgkool esitas õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi magistriõppes hindamisele järgmised õppekavad:

80857 Tehnikaõpetaja

- 3) Hindamiskomisjon koosseisus

Eve Eisenschmidt – esimees

Kadri Paal – liige üliõpilasena (ei osalenud koolikülastusel)

Eve Mägi - liige

Margus Pedaste - liige

Leelo Tiisvelt – liige (ei osalenud koolikülastusel)

tutvus Kõrgkooli ja HTM poolt esitatud andmetega. Hindamiskomisjon viis läbi tavamenetluse, kuna vähem kui 80% üliõpilastest õpib positiivselt, välja arvatud tingimisi akrediteeritud õppekavadel.

- 4) Hindamiskomisjoni külastus Kõrgkooli toimus 11. aprillil 2011.

- 5) Komisjon esitas osahinnangute projekti Kõrgkoolile kommenteerimiseks 21. aprillil 2011.
- 6) Kõrgkool esitas omapoolsed kommentaarid hindamiskomisjonile 29. aprillil 2011.
- 7) Hindamiskomisjon esitas lõplikud osahinnangud Nõukogule 11. mail 2011.a. Hindamiskomisjoni osahinnangud on käesoleva otsuse lahutamatu osa.
- 8) Lõplikud osahinnangud ja Kõrgkooli kommentaarid edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 16. mail 2011. Nõukogu liikmetel oli võimalik põhjalikult tutvuda esitatud dokumentidega ja Kõrgkooli andmetega ning arutada neid üksikasjalikult Nõukogu istungil

27. mail 2011, 11 liikme osalusel ja 22. juunil 2011, 11 liikme osalusel

- 9) Hindamiskomisjoni osahinnangud olid järgmised:

õppe läbiviimise kvaliteet:	ei vasta nõutavale tasemele
õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid:	vastab osaliselt nõutavale tasemele
õppe läbiviimise jätkusuutlikkus:	vastab osaliselt nõutavale tasemele

- 10) Hindamiskomisjoni osahinnangute, õppeasutuse poolt esitatud andmete ja lisamaterjalide analüüsi ning arutelu tulemusel leidis Nõukogu, et Kõrgkooli õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi magistriõppe läbiviimise osas on järgmised puudused:
  - a) Õppe läbiviimise kvaliteet:
    - Õppekava ei sisalda Õpetajate Koolituse Raamnõuetes (ÕKR) nõutud 60 EAP mahus üldkasvatusteaduslikke, psühholoogilisi ja ainedidaktilisi õppeaineid ja praktikat.
    - Õppekava eesmärgiks on „anda õppurile, kellel on tehnilises või loodus- ja täppisteaduste erialas eelnevalt omandatud magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, lisaerialana teaduspõhine, terviklik tehnikaõpetaja haridus, võimaldamaks pädevalt, mõjusalt ja loominguliselt õpetada tehnilisi erialaaineid kutseõppeasutuses, gümnaasiumis, kõrgkoolis või ülikoolis”. Seega peab õppekava lähtuvalt Õpetajate koolituse raamnõuetest (ÕKR) vastama gümnaasiumi aineõpetaja, kutseõpetaja ja õppejõu ettevalmistuse nõuetele. Komisjoni hinnangul ei võimalda õppekava valmistada ette õpetajaid, kes oleks piisavalt pädevad õpetama nii üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses kui kõrgkoolis. Näiteks ÕKR pt 5. § 18 määratleb õpetaja üldpädevusnõuded, mille kohaselt õpetaja valdab eripedagoogilisi teadmisi, mida antud õppekava õpiväljunditest ei ilmne. Samuti ei selgu, kuivõrd omandatakse teadmised eelneva kooliastme nõudmistest ja õppekavadest üldiselt, kuna aine Töö projektiga: õppekavad on õppekavas valikaine. Ei ole tagatud õppekava lõpetajate valmisolek täita kõiki üldhariduskooli õpetaja ülesandeid (nt klassijuhataja ülesandeid). Tehnikaõpetaja peaks olema hästi kursis sellega, mida õpetatakse lähedastes õppeainetes (reaal- ja loodusainetes). Sellela ei ole võimalik aineid omavahel lõimida. Küsitav on, kuidas saavutatakse pedagoogilise uurimistöö

tegemise kompetents isegi eeldusel, et magistritöö on eelnevalt tehtud, kuid tõenäoliselt inseneriteadustes.

- Küsitav on, kuivõrd saavutatakse KHSi lisas 1 sätestatud magistriõppe väljund „oskab erialaga seotud probleeme ja/või uurimisküsimusi iseseisvalt ja loovalt ära tunda ja sõnastada ning suudab neid etteantud ajaraamides ja piiratud informatsiooni tingimustes kohaste meetoditega lahendada, kasutades selleks vajadusel teiste valdkondade teadmisi“. Õppekavas ei ole vastavate oskuste arendamist toetavaid õpiväljundeid, õppeaineid ega ka praktilist uurimuslikku üldpedagoogilist tööd.
- Tehnikaõpetajate koolituse valdkonna arengu eelduseks on valdkonna teadustöö taseme oluline tõstmine. Praegu on õppekavagrupi spetsiifiline teadustöö vaid ühel õppejõul.
- Õppekava vastuvõtutingimustest nähtub, et sisseastumisel peab kandidaatidel eelnevalt olema omandatud magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon tehnilisel erialal (tehnika, tootmine ja ehitus, loodus- ja täppisteadused, põllumajandus, teenindus). See ei vasta ei ülikooliseadusele ega KHSile, kuna magistriõppele juurdepääsu tingimuseks ei saa olla magistrikraad.
- Antud õppekavagrupi üliõpilased ei ole osalenud rahvusvahelistes mobiilsusprogrammides.

b) Õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid:

- Hetkel viib õppetööd läbi ainult üks korraline õpetajahariduse valdkonna õppejõud, teised korralised õppejõud ei ole õpetajahariduse valdkonna õppejõud.

c) Õppe läbiviimise jätkusuutlikkus:

- Kindlasti on vaja suurendada õpetajahariduse valdkonna korraliste õppejõudude arvu nii õppekava eesmärkide täitmiseks kui ka pedagoogilise teadustöö läbiviimiseks.

11) Nõukogu otsustas häältega 7 poolt ja 2 vastu (kaks Nõukogu liiget ei hääletanud seotuse tõttu Tallinna Tehnikaülikooliga) vastavalt dokumendi „Üleminekuhindamise nõuded ja läbiviimise kord“ punktile 43 saata osahinnangud hindamiskomisjonile teistkordseks läbivaatamiseks ja täpsustamiseks. Põhjus: Täpsustamist ja täiendavat argumenteerimist vajab õppe läbiviimise kvaliteedile antud negatiivne osahinnang. Esimesena hääletusele pandud ettepanek õppe läbiviimise õigust mitte anda sai 2 poolt- ja 7 vastuhäält (kaks Nõukogu liiget ei hääletanud seotuse tõttu Tallinna Tehnikaülikooliga).

12) Hindamiskomisjon täpsustas õppe läbiviimise kvaliteedile antud osahinnangut, konkretiseeris argumente hindamiskomisjoni otsuse kommentaarides ning esitas muudetud osahinnangute projekti Kõrgkoolile kommenteerimiseks 13. juunil 2011.

13) Kõrgkool esitas omapoolsed kommentaarid hindamiskomisjonile 20. juunil 2011.

14) Hindamiskomisjon esitas lõplikud osahinnangud Nõukogule 21. juunil 2011.a. Hindamiskomisjoni osahinnangud on käesoleva otsuse lahutamatu osa. Hindamiskomisjon otsustas mitte muuta osahinnanguid, küll aga täiendas hindamisvormi teksti. Hindamiskomisjoni osahinnangud on järgmised:

õppe läbiviimise kvaliteet:	ei vasta nõutavale tasemele
õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid:	vastab osaliselt nõutavale tasemele
õppe läbiviimise jätkusuutlikkus:	vastab osaliselt nõutavale tasemele

15) Hindamiskomisjoni osahinnangute, õppeasutuse poolt esitatud andmete ja lisamaterjalide analüüsi ning arutelu tulemusel leidis Nõukogu, et Kõrgkooli õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi magistriõppe läbiviimise osas on järgmised puudused:

a) Õppe läbiviimise kvaliteet:

- Tehnikaõpetaja (mahus 60 EAP) õppekava näol on tegemist õppekavaga, mille raames soovitakse ette valmistada nii gümnaasiumi aineõpetajaid, kutseõpetajaid kui ka kõrgkooli õppejõude. Komisjoni hinnangul ei ole antud õppekava raames võimalik ette valmistada õpetajaid, kes oleks piisavalt pädevad õpetama nii üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses kui ka kõrgkoolis ning õppekava ei vasta seadusandlikele nõuetele järgmistel põhjustel:
  - Õpingute raames on võimalik õppijatel praktiseerida vaid ühes õppeasutuses. Vastavalt KHS § 6 lg 6 peab õppekavas kirjeldatud praktika suunama üliõpilasi omandama ja rakendama efektiivseid töömeetodeid, kuid käesolevalt võib õppekaval üldhariduskooli õpetaja kvalifikatsioonile omandada üldhariduskoolis praktiseerimata.
  - Gümnaasiumi aineõpetaja peab ÕKR § 21 lg 2 kohaselt lisaks lõikes 1 sätestatud eripädevusnõuetele olema valmis õpetama 5.-12. klassis ühte või mitut õppeainet vastavalt oma kvalifikatsioonile ning ühte või mitut õppeainet vastavalt oma kvalifikatsioonile ka 1.-6. klassini. Hinnatav õppekava sellist ettevalmistust ei sisalda, kuigi seab mh eesmärgiks üldhariduskooli õpetaja ettevalmistamise.
  - Ebapiisav on õppekavas ettevalmistus pedagoogilise uurimistöö läbiviimiseks. Varasem inseneriharidus vm tehnikaalne kõrgharidus vastavat pädevust ei kujunda.
- Õppekavas fikseeritud õpiväljundiks on pädevus töötamiseks tehniliste erialaainete õpetaja ja juhendajana, mis viitab, et õppekava lõpetanud on pigem väljund kutseõppeasutusse või rakenduskõrgkooli, mitte aga üldhariduskooli. Kutseõpetajate koolitamise aluseks on kutsepedagoogika-alane kompetents, mida hinnatavas kõrgkoolis ei ole.
- Õppekavas ei ole arvestatud Õpetaja V ja Kutseõpetaja (III-V) kutsestandardiga järgmistes aspektides: põhiteadmised mitmekultuurilise õpikeskkonna eripärast ja kooliuuringute korraldamise meetoditest, kutse- ja karjäärinõustamisest, tööst lastevanematega, õppeasutuse välistest ja sisestest tugistruktuuridest, individuaalse õppekava koostamisest, oskus õpetada õppijaid orienteeruma meedias jt.
- Valdkonna õppejõudude teadustöö on vähene, hetkel tegeleb inseneripedagoogika-alase uurimistööga üks õppejõud, kes ühtlasi on ainuke õpetajahariduse valdkonna õppejõud, mis ei ole jätkusuutlik õppe- ja teadustöö läbiviimiseks magistriõppe tasandil.
- Sisseastumisel kandidaatidele esitatavad nõuded on vastuolus KHSi ja ülikooliseadusega. Õppekavast nähtub, et sisseastumisel peab kandidaatidel eelnevalt olema magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon tehnilisel erialal (tehnika, tootmine ja ehitus, loodus- ja täppisteadused, põllumajandus, teenindus). Magistriharidust ei saa seada magistriõppe vastuvõtutingimuseks, kuigi vastavalt TTÜ ja HTMi vahel sõlmitud halduslepingule on TTÜ-l õigus võtta haridusvaldkonnas

magistri tasemel riikliku koolitustellimuse alusel üliõpilasi teist korda õppima samale haridusastmele.

- Antud õppekavagrupi üliõpilased ei ole osalenud rahvusvahelistes mobiilsusprogrammides.

b) Õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid:

- Õpetajakoolituse ja kasvatusteaduste õppekavagrupis magistriõppe tasemel õppe läbiviimiseks vajalik kvalifikatsioon on vaid ühel korralisel õppejõul. Teiste õppe läbiviimisega seotud korraliste õppejõudude kvalifikatsioon ei vasta õppekavagrupi spetsiifikale.

c) Õppe läbiviimise jätkusuutlikkus:

- Õppekavagrupi spetsiifikat esindavate õppejõudude arv ning õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupis magistriõppe läbiviimist toetava teadustöö maht ei ole piisav.

16) Nõukogu liikmed ei vaidlustanud/vaidlustasid hindamiskomisjoni osahinnanguid.

17) Kui vähemalt üks hindamiskomisjoni osahinnang on „ei vasta nõutavale tasemele“, otsustab hindamisnõukogu vastavalt dokumendi „Üleminekuhindamise nõuded ja läbiviimise kord“ punkti 44 alapunktile 2) teha haridus- ja teadusministrile ettepanek mitte anda õppeasutusele õigus õppekavagrupis õpet läbi viia ega väljastada õppekava läbimisel vastavaid akadeemilisi kraade ja diplomeid.

18) Eeltoodust johtuvalt Nõukogu

OTSUSTAS

Teha ettepanek haridus- ja teadusministrile mitte anda Tallinna Tehnikaülikoolile õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupis magistriõppes õigus õpet läbi viia ja väljastada õppekava läbimisel vastavaid akadeemilisi kraade ja diplomeid.

Otsus võeti vastu 6 poolthäälega. Vastu 3. Kaks Nõukogu liiget ei hääletanud seotuse tõttu Tallinna Tehnikaülikooliga.

Mati Heidmets
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär